PAOLO MENGOZZI
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2014. július 17.[1]

C-416/13. sz. ügy

Mario Vital Pérez
kontra
Ayuntamiento de Oviedo

(A Juzgado Contencioso-Administrativo de Oviedo nº 4 [Spanyolország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Egyenlő bánásmód a foglalkoztatás és a munkavállalás területén — Az életkor szerinti hátrányos megkülönböztetés tilalma — 2000/78 irányelv — 30 éves felső korhatár a helyi rendőrség rendőri állományába történő felvételre irányuló eljárásban való részvételhez — Igazolások”

I – **Bevezetés**

1. A 2000/78 irányelv[2] (a továbbiakban: irányelv) arra irányul, hogy általános keretet hozzon létre a foglalkoztatás és a munkafeltételek területén az 1. cikkében felsorolt okok egyikén alapuló hátrányos megkülönböztetéssel szemben. E jogszabály célja, hogy hatékonnyá tegye a tagállamokban az egyenlő bánásmód elvének érvényesülését.

2. Az életkor – az EK 13. cikkben előírtaknak megfelelően – bekerült az irányelv 1 cikke[3] szerinti hátrányosan megkülönböztető indokok közé, és valójában ez az indok az, amely az irányelv alkalmazására vonatkozó jogviták keretében a legtöbb, a Bíróság által hozott ítélet alapjául szolgált. Az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmát – a Mangold-ítéletben[4] lefektetett általános közösségi jogi elvet – az Unió Alapjogi Chartája kodifikálta, amely tehát az irányelv rendelkezései értelmezésének alapjául szolgáló vonatkoztatási pontnak minősül.

3. Az irányelv, jóllehet az életkoron alapuló, bármely, közvetett vagy közvetlen hátrányos megkülönböztetés tilalmát írja elő a foglalkoztatás területén, ugyanakkor bizonyos, alkalmazása alóli kivételeket is tartalmaz, amelyek közül egyesek megegyeznek az 1. cikkben felsorolt hátrányosan megkülönböztető indokokkal. Különösen ez a helyzet a 4. cikk (1) bekezdésével – amelyre a jelen eljárásban előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés első része vonatkozik –, amelynek értelmében a tagállamok bizonyos feltételek tiszteletben tartása mellett rendelkezhetnek úgy, hogy az irányelvben említett okokkal kapcsolatos jellemző alapján történő megkülönböztetés nem jelent hátrányos

1 — Eredeti nyelv: olasz.

2 — A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv (HL L 303., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 79. o.)

3 — Az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem az USA-beli 1965. évi Employment Age Discrimination Actből ered, amelynek eredeti célja a legidősebb munkavállalók (40 év felett) védelme volt. Az életkor nem szerepel az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok védelméről szóló Európai Egyezmény (EJEE) 14. cikkében felsorolt okok között, mindazonáltal a strasbourgi bíróság megállapította, hogy ez benne foglaltatik az e rendelkezésben foglalt „egyéb helyzet” kifejezésben (2010. június 10-i Schwizgebel kontra Svájc ítélet, 25762/07. sz.).

4 — Mangold-ítélet (C-144/04, EU:C:2005:709, 75. pont).

megkülönböztetést, ha az érintett foglalkozási tevékenység jellege vagy végrehajtásának feltételrendszere miatt ilyen jellemző valódi és meghatározó foglalkozási követelményt kíván meg. Egyéb kivételek, ellenben, az életkorral mint a hátrányos megkülönböztetés indokával kapcsolatosak. A 3. cikk (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a tagállamok előírhatják, hogy ha a megkülönböztetés fogyatékosság és életkor alapján történik, ezt az irányelvet nem kell alkalmazni a fegyveres erőkre, míg a 6. cikk – amelyre a jelen eljárás tárgyát alkotó, előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés vonatkozik – eltéréseket engedő rendszert foglal magában, amely meghatározott feltételek mellett lehetővé teszi a tagállamok által a szociálpolitika területén végzett cselekményeikből eredő, az életkoron alapuló eltérő bánásmód igazolását.

4. Az irányelv tehát sajátos rendszert ír elő az életkoron alapuló közvetett vagy közvetlen eltérő bánásmód tekintetében. E rendszer magyarázata részben az a tény, hogy az életkor – főszabály szerint – nem minősül „gyanús” oknak, mint a faj vagy a nem, és az ezen alapuló hátrányos megkülönböztetés története nem olyan régi, mint az utóbbiaké, [5] részben pedig az a tény, hogy egy olyan kockázati tényezőről van szó, amelynek terjedelme és határai nehezen határozhatók meg. [6]

5. Az életkor mint az irányelv rendszere szerinti hátrányosan megkülönböztető indok sajátossága az egyik olyan ok, amely alapján a nemzeti bíróságok számtalan, értelmezésre vonatkozó kérelmet terjesztettek a Bíróság elé, amelyek túlnyomó részt az ezen okon alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalma alóli kivételek terjedelmének meghatározására irányultak. A Juzgado Contencioso-Administrativo de Oviedo nº 4-nek (Spanyolország) a jelen ügy alapjául szolgáló előzetes döntéshozatal iránti kérelme ebbe az összefüggésbe illeszkedik.

II – **Az alapügy és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés**

6. Abban a jogvitában, amelyben az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés felmerült, Vital Pérez áll szemben az Ayuntamiento de Oviedóval, az ezen előbbi által a Junta de Gobierno Local del Ayuntamiento de Oviedo (az oviedói helyi önkormányzat képviselőtestülete) 2013. március 7-i határozatával szemben benyújtott kereset tárgyában, amely határozat elfogadta a helyi rendőrség 15 rendőri helyének betöltése céljából kiírt pályázat egyedi feltételeit. A kereset konkrétan a felhívás 3.2. feltételére vonatkozik, amelynek értelmében a pályázók életkora nem haladhatja meg a 30 évet.

7. Vital Pérez azt állítja, hogy ez a feltétel, amely igazolatlanul zárja ki őt a pályázatból, sérti a köztisztségek betöltése és közfeladatok ellátása során érvényesítendő egyenlő bánásmódra vonatkozó alapvető jogát, amely jog egyaránt következik a spanyol jogból és az irányelvből. Ellenkérelmében az Ayuntamiento de Oviedo egyrészt arra hivatkozik, hogy a felhívás az Asztúriai Hercegség autonóm közösségének 2/2007. sz. törvényében (a továbbiakban: 2/2007. sz. törvény) foglaltakhoz igazodik, amelynek 32. cikke előírja, hogy a helyi rendőrség testületének bármely kategóriájú beosztására jelentkezők életkora nem haladhatja meg a 30 évet, másrészt pedig arra, hogy a Wolf-ítéletben [7] a Bíróság már ezen korlátozás tekintetében kedvező döntést hozott egy analóg tényállás esetében.

5 — A nevezetes, 1967-ben hozott Massachusetts Board of Retirement v. Murgia ítéletben (427 U. S. 307) a Supreme Court of the United States kizárta, hogy az életkoron alapuló megkülönböztetés „gyanús oknak” minősülne, a következőképpen határozva meg e fogalmat „a suspect class is one saddled with such disabilities, or subjected to such a history of purposeful unequal treatment, or relegated to such a position of political powerlessness as to command extraordinary protection from the majoritarian political process”.

6 — Jacobs főtanácsnok a Lindorfer kontra Tanács ügyre vonatkozó indítványában (C-227/04 P, EU:C:2005:656), a nem és az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés jellegét összehasonlítva a következőket állapította meg: „sex is essentially a binary criterion, whereas age is a point on a scale. Sex discrimination based on actuarial tables is thus an extremely crude form of discrimination, involving very sweeping generalisations, whereas age discrimination may be graduated and may rely on more subtle generalisations” (84. pont).

7 — C-229/08, EU:C:2010:3.

8. Mivel kétségei támadtak a vitatott életkori korlátozás jogszerűsége vonatkozásában, és szükségesnek tartotta az irányelv releváns rendelkezéseinek értelmezését a jogvita megoldása szempontjából, a Juzgado Contencioso-Administrativo de Oviedo nº 4 a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Ellentétes-e az […] irányelv 2. cikkének (2) bekezdésével, 4. cikkének (1) bekezdésével és 6. cikke (1) bekezdésének c) pontjával, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája 21. cikk[ének] (1) bekezdésével, amelyek tiltják az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetést, ha valamely önkormányzati felhívás, amely egyébként szó szerint a tagállam egyik regionális törvényét alkalmazza, a helyi rendőrkapitányságon betölthető rendőri álláshelyek megpályázásához legfeljebb 30 éves életkort ír elő?”

III – **Elemzés**

9. Nem kétséges, hogy az alapeljárás tárgyát alkotó tényállás az irányelv hatálya alá tartozik. Az irányelvet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében az Unióra átruházott hatáskörök korlátain belül „minden személyre alkalmazni kell, mind a köz-, mind a magánszféra vonatkozásában, beleértve a köztestületeket is […] tekintettel a munkavállaláshoz, önálló vállalkozáshoz, a foglalkozáshoz való hozzájutás feltételei, beleértve a kiválasztási és toborzási feltételeket, bármely tevékenységi ágban és a szakmai hierarchia minden szintjén”. Márpedig, annak előírásával, hogy a helyi rendőrségi testület bármely kategóriájú álláshelyére pályázók életkora nem haladhatja meg a 30 évet, a 2/2007. sz. törvény 32. cikke az irányelv említett rendelkezése értelmében vett köztisztség betöltésére vonatkozó szabályt állapít meg.[8]

10. Az sem vitatható, hogy a szóban forgó kérdés az életkoron alapuló eltérő bánásmódot ír elő. E vonatkozásban emlékeztetni kell arra, hogy az irányelv 2. cikkének (1) bekezdése értelmében az irányelv alkalmazásában „az egyenlő bánásmód elve” azt jelenti, hogy az ezen irányelv 1. cikkében említett okok egyike alapján sem szabad semmiféle közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést tenni. Az irányelv 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja kimondja, hogy az (1) bekezdés alkalmazásában közvetlen hátrányos megkülönböztetés akkor áll fenn, ha egy személy egy másikhoz képest kedvezőtlenebb elbánásban részesül egy hasonló helyzetben az irányelv 1. cikkében hivatkozott okok bármelyike alapján.[9] Márpedig a 2/2007. sz. törvény 32. cikke alkalmazásának következményeképpen bizonyos személyeket más, hasonló helyzetben lévő személyekhez képest kedvezőtlenebb bánásmódban részesül azon puszta tény okán, hogy az előbbiek már elmúltak 30 évesek. Az említett rendelkezés tehát az irányelv 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett, az életkoron alapuló közvetlen eltérő bánásmódot ír elő.[10]

11. Az egyetlen kérdés tehát, amely felvetődik az alapeljárásban, és amellyel kapcsolatban a kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság általi értelmezést kéri, az, hogy az említett eltérő bánásmód az irányelv 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül, vagy pedig az ugyanezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdése, illetve 6. cikkének (1) bekezdése szerinti kivételek egyike alá tartozhat.

8 — Lásd ebben azértelemben: Wolf-ítélet (EU:C:2010:3, 27. pont).

9 — Lásd: Palacios de la Villa ítélet (C-411/05, EU:C:2007:604, 50. pont), The Incorporated Trustees of the National Council for Ageing ítélet (C-388/07, EU:C:2009:128, 33. pont), valamint Wolf-ítélet (EU:C:2010:3, 28. pont).

10 — Lásd analógia útján: Wolf-ítélet (EU:C:2010:3, 29. pont).

A – *Az irányelv 4. cikke (1) bekezdésének értelmezéséről*

12. Az irányelv „Foglalkozási követelmények” című 4. cikkének (1) bekezdése értelmében „a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az 1. cikkben említett okokkal kapcsolatos jellemző alapján történő megkülönböztetés nem jelent hátrányos megkülönböztetést, ha az érintett foglalkozási tevékenység jellege vagy végrehajtásának feltételrendszere miatt, az ilyen jellemző *valódi és meghatározó foglalkozási követelményt kíván meg*, feltéve hogy *a cél jogszerű, és a követelmény arányos*” [11].

13. A spanyol, az olasz, a német és a francia kormány úgy ítéli meg, hogy az alapügyben vitatott életkori korlátozás az említett rendelkezés értelmében indokolt, mivel a helyi rendőrség rendőreire bízott egyes feladatok olyan különösen magas szintű, tehát az átlagost meghaladó fizikai követelményeket kívánnak meg, amelyeknek csak a fiatalabbak felelnek meg. Egy ilyen korlátozás előírása azt a célkitűzést követi, hogy biztosítani lehessen a helyi rendőrségi rendőri állományának megfelelő feladatvégzését, annak garantálásával, hogy az újonnan felvett rendőrök képesek legyenek a fizikai szempontból nagyobb erőfeszítést követelő feladatok elvégzésére szakmai pályafutásuk viszonylag hosszú időszakán keresztül. A kérdést előterjesztő bíróság, az alapügy felperese és a Bizottság ellenben kétségbe vonja a vitatott életkori korlátozás jogszerűségét.

14. Amint arra a Bíróság rávilágított a Wolf-ítéletben – amelyre a kérdést előterjesztő bíróság és, ellentétes érvelésekkel, valamennyi beavatkozó hivatkozik – az irányelv 4. cikkének (1) bekezdése felhatalmazza a tagállamokat, hogy eltérjenek az egyenlő bánásmód elvétől, amennyiben az eltérő bánásmód nem a felsorolt egyik okon alapul, hanem az ehhez az okhoz kapcsolódó olyan jellemzőn, amely önmagában valódi és meghatározó foglalkozási követelménynek minősül, feltéve hogy a követett célkitűzés, és a követelmény arányos. [12]

15. Ebben az ítéletben, amelyben a jogvita tárgya az egyik német tartomány által a középszintű tűzoltás-technikai szolgálati pályához való hozzáférés tekintetében előírt legfeljebb 30 éves életkor volt, a Bíróság először is azt állapította meg, hogy az a célkitűzés, amelynek lényege az irányelv (18) preambulumbekezdésében [13] felsoroltakhoz hasonló szolgálatok – amelyek között a rendőrségi szolgálat is szerepel – operatív jellegének és megfelelő működésének biztosítása, az irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „jogszerű célnak” minősül. [14]

16. A jelen ügyben az alapügyben vitatott szabályozás – feltéve hogy, amint azt a spanyol kormány állítja, valóban ilyen célt követ, aminek jogerős eldöntése a nemzeti bíróság feladata [15] – következésképpen igazolható az irányelv fent hivatkozott rendelkezése alapján, amennyiben az ez utóbbi által előírt egyéb feltételek teljesülnek.

17. Másodsorban, a Wolf-ítéletben a Bíróság a német kormány által szolgáltatott magyarázatok alapján megállapította, hogy a „kivételesen magas szintű fizikai képességekkel” való rendelkezés tényét az irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a szóban forgó tevékenység gyakorlását jellemző valódi és meghatározó foglalkozási követelménynek kell tekinteni. E tekintetben megállapította, hogy a tűzoltás-technikai szolgálat irányítói és vezetői feladataival szemben a középszintű tűzoltás-technikai

11 — Kiemelés tőlem.

12 — EU:C:2010:3, 35. és 36. pont.

13 — Az irányelv (18) preambulumbekezdése előírja, hogy az irányelv „nem kívánja meg különösen a fegyveres erőktől, a rendőrségtől, a büntetés-végrehajtási vagy vészhelyzet-elhárító szolgálatoktól, hogy olyan személyeket vegyenek föl vagy foglalkoztassanak, akiknek nincsenek meg a szükséges képességeik, hogy a tőlük elvárt feladatokat elvégezzék e szolgálatok jogszabályban meghatározott működőképességének megőrzése céljából”.

14 — EU:C:2010:3, 38. pont.

15 — Valamely eltérő bánásmódnak az irányelv alapján történő igazolására alkalmas célkitűzések azonosítását illetően lásd alább, a 6. cikk (1) bekezdése szerinti eltérés alkalmazása vonatkozásában.

szolgálat tevékenysége jórészt fizikai jellegű, mivel e testület tagjai különösen a tűz elleni küzdelemben, az emberek és az állatok mentésében, a környezetvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátásában, mentésében, a veszélyes állatok befogásában vesznek részt, valamint támogató tevékenységeket végeznek. [16]

18. Nem vagyok meggyőződve arról, hogy ugyanerre a következtetésre lehet jutni a jelen ügyben az asztúriai helyi rendőrséget illetően. Amint az az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből következik, az e rendőrök által végzett tevékenység több területet is lefed, és helyszíni műveleteket is magában foglal, mint például a bűncselekmények elkövetőinek elfogását, amelyek fizikai erőt igényelnek, valamint pszichológiai-fizikai szempontból kevésbé igénybevevő feladatokat is, mint például a közúti közlekedés ellenőrzése. [17] A rendőri állomány feladatai Spanyolországban tehát jóval szélesebb és változatosabb skálán mozognak, mint a tűzoltóknak a Bíróság által a fent hivatkozott Wolf-ítéletben vizsgált középszintű technikai szolgálata Németországban, amely utóbbi tagjai, amint az ezen ítéletből következik, elsősorban, ha nem éppen kizárólagosan helyszíni műveletekben vesznek részt, ami magas szintű fizikai igénybevétellel jár.

19. Harmadsorban, a Bíróság megállapította, hogy a kivételesen magas szintű fizikai képességekkel való rendelkezés a tűzoltóság középszintű technikai szolgálatára bízott feladatok teljesítése tekintetében az életkorhoz kötődik. E tekintetben a Bíróság a német kormány által rendelkezésére bocsátott, a munkaegészségügy és a sport területén végzett kutatásokból származó adatok alapján, amelyekből az következett, hogy a légzési kapacitás, az izomzat és az ellenálló képesség az életkorral csökken, megállapította, hogy az e szolgálat tagjaira bízott egyes feladatok, mint például a tűzzel szembeni küzdelem vagy az emberek mentése, különösen magas szintű fizikai képességeket követel meg, és kizárólag fiatal vagy legalább is az első esetben legfeljebb 45, a második esetben legfeljebb 50 éves tűzoltók végezhetik ezeket.

20. Márpedig, véleményem szerint nem állnak fenn olyan tényezők a jelen ügyben, amelyek ugyanezen következtetések levonását tennék lehetővé. Egyfelől, a spanyol kormány észrevételeiben szereplő azon állítás, miszerint az a fizikai felkészültség, amellyel a helyi rendőrség rendőreinek kell rendelkezniük, a tűz elleni küzdelemre vagy az emberek mentésére irányuló műveletekben bevetett tűzoltókéhoz hasonlítható, [18] amint azt a Bíróság megállapította a hivatkozott Wolf-ítéletben, az ilyen testületek sajátos helyzetének elemzését lehetővé tévő tényezők vagy adatok által alá nem támasztott puszta hivatkozásokon alapul. Másfelől, amint azt már fentebb megjegyeztem, az előzetes döntéshozatalra utaló végzésben és a spanyol kormány észrevételeiben szereplő információkra figyelemmel, a spanyol helyi rendőrségre bízott feladatok nagy része láthatóan nem kíván meg kivételes fizikai tulajdonságokat, míg a Wolf-ítéletből egyértelműen kitűnik, hogy a tűzoltóság középszintű technikai szolgálata által végzett tevékenységek összessége, vagy amelyek legalább is nagyobbrészt e szolgálat tevékenységét jellemzik, megkövetelték az ilyen tulajdonságokat.

16 — Wolf-ítélet (EU:C:2010:3, 40. pont).

17 — Amint az az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből kitűnik, a 2/2007. sz. törvény 18. cikkének (2) bekezdése a rendőrök feladatait a következőképpen határozza meg: „segítségnyújtás az állampolgárok részére, személy- és vagyonvédelem, a bűncselekményt elkövető személyek letartóztatása és fogvatartása, megelőző járőrözés, forgalomirányítás és az elöljáróik által meghatározott, ezekhez hasonló feladatok”. Észrevételeiben a spanyol kormány a Ley Orgánica 2/86 de 13 de marzo de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad (biztonsági erőkről és testületekről szóló alkotmányos törvény) 53. cikkének (1) bekezdését is, amelynek alapján a helyi rendőri állomány a következő feladatokat látja el: a) a helyi közösségek méltóságának védelme, helyiségeik és épületeik felügyeletének biztosítása; b) a városközpontban a közúti közlekedés rendjének, jelzéseinek és szabályozásának biztosítása a közúti közlekedés szabályainak megfelelően; c) a városközpontban bekövetkezett közlekedési balesetek jegyzőkönyveinek megszerkesztése; d) közigazgatási rendőrségi feladatok a végzéseket, felhívásokat és az illetékességi területükön az önkormányzatok által elfogadott egyéb aktusokat illetően; e) a bűnügyi rendőrség feladatainak ellátásában való részvétel; f) segítségnyújtás tűz, katasztrófák vagy társadalmi katasztrófák esetén, a polgári védelem terveinek végrehajtásában való részvétel által; g) nyomozás végzése és minden intézkedés elfogadása a jogsértések elkövetésének megakadályozására; h) a nyilvános helyek felügyelete, együttműködve az állami rendvédelmi szervekkel és az autonóm közösségek rendőrségeivel a nyilvános események védelmének biztosítása céljából és a rend fenntartása a jelentős tömegrendezvényeken, amennyiben segítségüket kérik; valamint i) együttműködés a magánjellegű konfliktusok megoldásában, amennyiben segítségüket kérik.

18 — Hasonló megállapítások találhatók a német, az olasz és némileg árnyaltabban a francia kormány észrevételeiben is.

21. Nagyobb általánosságban, a fentiekből az következik, hogy a jelen ügyben nem állnak fenn azok a feltételek, amelyek alapján a Bíróság a Wolf-ítéletben vitatott életkori korlátozást elfogadta. Ugyanis, nem tartom lehetségesnek azon következtetés levonását, hogy – szemben azzal, amit a Bíróság állapított meg ebben az ítéletben – a „kivételesen magas szintű fizikai képességekkel" való rendelkezés követelménye valódi és meghatározó foglalkozási követelmény a helyi rendőrség rendőri olyan feladatának ellátásához, mint amelyet az előzetes döntéshozatalra utaló végzés mutat be, azon, különösen a spanyol és a francia kormány által hangsúlyozott körülményre is figyelemmel, hogy e feladat ellátása során fegyverhasználatra is sor kerülhet. Ezenfelül, bár a helyi rendőrség rendőreire bízott feladatok egy részének tekintetében joggal állapítható meg, hogy meghatározott fizikai képességekre van szükség, véleményem szerint a Bíróság elé terjesztett adatokból nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy az említett képességek elválaszthatatlanul egy meghatározott életkori sávhoz köthetők, és hogy e képességek nem találhatók meg azoknál, akik már betöltöttek egy meghatározott életkort, amint azt a Bíróság a Wolf-ítéletben megállapította.

22. Ebből következik, hogy a vitatott életkori korlátozás szükséges, tehát arányos jellegének szemszögéből arra a következtetésre sem lehet jutni, hogy – amint azt a Bíróság tette a Wolf-ítéletben – a helyi rendőrségi rendőri állományának operatív jellege és megfelelő működése biztosításának célkitűzése tagjai tekintetében meghatározott életkorokat követel meg, ami megkívánja, hogy, adott esetben, kizárólag 30 év alatti rendőröket toborozzanak. [19]

23. Továbbra is az arányosság szemszögéből nézve megjegyzem, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből nem következik, hogy a meghatározott életkort már betöltött rendőrökre hivatalból fizikai szempontból kevésbé megterhelő feladatokat bíznak, illetve hogy ezek során nem kerül sor fegyverhasználatra, míg ez a végzés megemlíti azt az országos, illetve egyes helyi közösségek rendőrségeinek aktív szolgálati viszonyban lévő rendőrei előtt nyitva álló lehetőséget, hogy 58. életévük betöltését követően kérelemre más feladatkört kapjanak (az úgynevezett „segunda actividad"), tehát csak 7 évvel a 65 évben rögzített nyugdíjkorhatárt megelőzően.

24. E körülményekre figyelemmel megállapítható, hogy a helyi rendőrség rendőri feladatainak ellátásához szükséges fizikai képességekkel való rendelkezés megfelelően értékelhető, a vitatott pályázati felhívásban előírt, egyébiránt különösen szigorú fizikai felmérések és orvosi szűrések alapján, következésképpen a szóban forgó életkori korlátozás nem szükséges.

25. Emlékeztetek arra, hogy az irányelv 4. cikkének (1) bekezdését, mivel az az uniós jog egyik alapelvétől való eltérést tesz lehetővé, szigorúan kell értelmezni, és – amint azt az irányelv (23) preambulumbekezdése kifejezetten kiemeli – az eltérés lehetősége „nagyon korlátozott körülmények" között alkalmazható. [20] Véleményem szerint a jelen ügyben nem áll fenn egyetlen ilyen körülmény sem.

26. A fenti megfontolások alapján úgy ítélem meg, hogy az irányelv 4. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint az alapügy tárgyát képező, amely legfeljebb 30 éves életkort ír elő a helyi rendőrség állományába történő felvételre irányuló pályázatban való részvételhez.

19 — Emlékeztetek arra, hogy a Bíróság a Wolf-ítéletben megállapította, hogy a szóban forgó szabályozás által előírt életkori korlátozás alkalmas azon cél megvalósítására, amelynek lényege a szóban forgó szolgálat operatív jellegének és megfelelő működésének megőrzése, és nem megy túl az e cél eléréséhez szükséges mértéken. A Bíróság szerint, mivel a tűz elleni küzdelemre és az emberek mentésére vonatkozó feladatokat, amelyek a tűzoltóság középszintű technikai szolgálatára hárulnak, kizárólag fiatalabb alkalmazottak tudják ellátni, szükségesnek ítélhette azt, hogy e szolgálat alkalmazottainak nagy része képes legyen e feladatok elvégzésére, tehát fiatalabb legyen 45 vagy 50 évnél. Az idősebb korban történő felvétel azzal járt volna, hogy az alkalmazottak jelentős részére nem lehetett volna fizikai szempontból a legnagyobb igénybevétellel járó feladatokat bízni, vagy egyébként nem kellőképpen hosszú időre.

20 — Lásd ebben az értelemben: The Incorporated Trustees of the National Council for Ageing ítélet (EU:C:2009:128, 62. pont). Technikai szempontból az irányelv 4. cikkének (1) bekezdése, mint ahogyan a 6. cikk nem a hátrányos megkülönböztetéstől való eltérést vagy az alóli tilalmat ír elő, hanem lehetővé teszi az eltérő bánásmód igazolását, kizárva, hogy azt az irányelv 2. cikke szerinti hátrányos megkülönböztetésnek lehessen minősíteni. Érdemi szempontból a Bíróság mindazonáltal e rendelkezéseket a hátrányos megkülönböztetés általános tilalma alóli kivételekként kezeli.

B – *Az irányelv 6. cikke (1) bekezdésének értelmezéséről*

27. Emlékeztetek arra, hogy az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése értelmében „a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az életkoron alapuló eltérő bánásmód nem jelent hátrányos megkülönböztetést, ha – a nemzeti jog keretein belül – egy *törvényes cél által objektíven és ésszerűen igazolt, beleértve a foglalkoztatáspolitikát, a munkaerő-piaci és a szakképzési célkitűzéseket*, és ha a cél elérésének eszközei *megfelelők és szükségesek*” [21].

28. E rendelkezés eltérési lehetőséget vezet be az irányelvben foglalt, hátrányosan megkülönböztető okok között szereplő életkor „sajátosságára” figyelemmel. [22] Különösen e rendelkezés lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy nemzeti jogukban olyan rendelkezéseket vezessenek be, amelyek egyébként az ezen irányelv 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott *közvetlen hátrányos megkülönböztetés* kategóriájába tartozó, életkoron alapuló eltérő bánásmódot írnak elő. [23] E lehetőségnek, „mivel kivételt jelent a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve [24] alól, az említett irányelv ugyanezen 6. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek szigorúan határt szabnak” [25].

29. Fel kell tehát tenni a kérdést, hogy a spanyol jogban az alapügyben vitatott életkori korlátozás előírása a hivatkozott rendelkezés értelmében vett jogszerű célkitűzésnek felel-e meg, amely objektíven és ésszerűen igazolhatja az ebből eredő eltérő bánásmódot, és hogy e korlátozás az említett cél eléréséhez megfelelő és szükséges eszköznek minősül-e.

a) A követett célok azonosítása

30. Mindenekelőtt kiemelem, hogy sem az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből, sem a Bíróságnak megküldött iratokból nem tűnik ki, hogy az a szabályozás, amelyen a szóban forgó pályázati felhívás alapul a nemzeti eljárásban, kifejezett utalást tartalmaz olyan célokra, mint az irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében előírtak, a vitatott életkori korlátozás előírásának igazolása érdekében. E körülmény mindazonáltal önmagában nem elegendő annak kizárásához, hogy az említett korlátozás egyébként igazolható lehet e rendelkezés alapján. [26] A Bíróság ugyanis elismerte, hogy a nemzeti jogszabály célja pontos meghatározottságának hiányában az általa követett célt „az érintett intézkedés általános összefüggéséből adódó körülményekből” lehet levezetni. [27]

31. Bár a Bíróság – immár állandó ítélkezési gyakorlatában – elismeri, hogy az „általános összefüggésből adódó körülmények” elemzése betöltheti a kifejezett utalás hiányát a vitatott nemzeti jogszabályban, ezen elemzés alkalmazásának korlátai mindazonáltal nem egyértelműek. Bár a Bíróság egyes esetekben figyelmesen rekonstruálta az említett jogszabály célkitűzését a kérdést előterjesztő bíróság útmutatásai, illetve az ügy irataiban szereplő útmutatások alapján, [28] más esetekben megelégedett azzal, hogy az érdekelt tagállam észrevételeire hagyatkozott, olyan esetben is, amikor az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése szerinti eltérés által lefedett célkitűzésekre való hivatkozás

21 — Kiemelés tőlem.

22 — Az említett sajátosság visszatükröződik az irányelv (25) preambulumbekezdésében, amelynek értelmében, jóllehet az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalma lényegi része az Európa Tanács által 1999. december 10-én és 11-én Helsinkiben jóváhagyott foglalkoztatási iránymutatásokban meghatározott célok teljesítésének, és ösztönzi a munkaerő sokféleségét, az „életkorral kapcsolatos eltérő bánásmód azonban bizonyos körülmények között igazolható, és ezért külön rendelkezéseket igényelhet, amelyek a tagállamok helyzetének megfelelően különbözhetnek”, lásd: Age Concern England ítélet (EU:C:2009:128, 60. pont)

23 — The Incorporated Trustees of the National Council for Ageing ítélet (EU:C:2009:128, 62. pont).

24 — Az irányelv említett 6. cikkének (1) bekezdése alapján e lehetőség a „2. cikk (2) bekezdése ellenére” gyakorolható.

25 — The Incorporated Trustees of the National Council for Ageing ítélet (EU:C:2009:128, 62. pont).

26 — Palacios de la Villa ítélet (EU:C:2007:604, 56. pont).

27 — Palacios de la Villa ítélet (EU:C:2007:604, 57. pont); The Incorporated Trustees of the National Council for Ageing ítélet (EU:C:2009:128, 45. pont); Petersen-ítélet (C-341/08, EU:C:2010:4, 40. pont); Georgiev-ítélet (C-250/09 és C-268/09, EU:C:2010:699, 40. pont); Rosenbladt-ítélet (C-45/09, EU:C:2010:601, 58. pont), Fuchs és Köhler ítélet (C-159/10 és C-160/10, EU:C:2011:508, 39. pont), valamint Bizottság kontra Magyarország ítélet (C-286/12, EU:C:2012:687, 56. pont).

28 — Ez a helyzet a Georgiev-ítéletben (EU:C:2010:699).

hiányosan került körülírásra.[29] A Bíróság elismerte a tagállamok azon lehetőségét, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által azonosított, illetve a nemzeti jogszabály által kifejezetten hivatkozott célkitűzésektől eltérő célkitűzésekre hivatkozhassanak.[30] Végül a Bíróság nem zárta ki annak lehetőségét, hogy elemzésének keretében nem az érdekelt tagállam, hanem a beavatkozó tagállamok által említett célkitűzéseket vegye figyelembe.[31]

32. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés alapelvétől való eltérés korlátozott formáját írja elő, amelyet egy *meghatározott tagállam saját* és egyedi szociálpolitikai megfontolásai igazolnak.

33. Ezen eltérés alkalmazása jól meghatározott célokat követő *egyedi nemzeti intézkedés elfogadását* feltételezi. E céloknak, ha nem kerülnek kifejezetten említésre, legalább az intézkedés összefüggéseiből kikövetkeztethetőknek kell lenniük. Jóllehet, amint azt a Bíróság megállapította a The Incorporated Trustees of the National Council for Ageing ítéletben, az irányelv nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy az említett 6. cikk (1) bekezdése értelmében vett jogszerű célkitűzéssel igazolható eltérő bánásmódok pontos felsorolását írják elő,[32] és arra sem, hogy az ilyen eltérő bánásmódot igazoló célkitűzések felsorolását állapítsák meg, mind a jogbiztonság, mind pedig a bírósági felülvizsgálat gyakorolhatóságának követelménye azt kívánja meg, hogy az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalma alóli eltérést bevezető nemzeti jogszabály célkitűzéseit a tagállam egyértelműen azonosítsa, és ezeknek a szóban forgó rendelkezés értelmében vett jogszerűsége kellőképpen bizonyított legyen.

34. Másfelől, maga a Bíróság állapította meg, hogy „a foglalkoztatáspolitika, munkaerő-piaci politika vagy a szakképzési politika részét képező, meghatározott intézkedés alkalmasságára vonatkozó pusztán általános megállapítások nem elegendőek ahhoz, hogy úgy tűnjön, ezen intézkedés célja olyan, amely igazolhatja az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése alapján történő eltérést, és e rendelkezés azt a terhet rója a tagállamokra, hogy „magasabb bizonyítási küszöb szerint kell meghatározniuk az elérni kívánt cél jogszerűségét”[33].

35. A fentiek kizárják, hogy figyelembe lehessen venni más, a szóban forgó intézkedésben szereplőktől vagy a kérdést előterjesztő, az alkalmazandó nemzeti jogszabály értelmezésére kizárólagos hatáskörrel rendelkező bíróság által megjelölttől eltérő, és/vagy – a tagállamok által adott pontosítások fényében is – az intézkedés összefüggéseiből levezethető célokat.

36. A jelen ügyben, amint azt fentebb említettem, a vitatott életkori korlátozást bevezető törvény nem határozza meg e választás indokait. Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés csupán közvetetten utal arra az igényre, hogy ésszerű foglalkoztatási időszakot kell biztosítani a nyugdíjazás vagy az úgynevezett „segunda actividad”-ba történő átmenet előtt, és az ügy iratai sem tartalmaznak további elemeket. A spanyol kormány, Bot főtanácsnoknak a hivatkozott Wolf-ügyre vonatkozó indítványára[34] utalva a helyi rendőrség testületének irányításához kapcsolódó olyan foglalkozáspolitikai célokra tesz utalást, mint – különösen – a kiegyensúlyozott életkori megoszlás ezen állományon belül, amely az ezen állományra bízott különböző feladatok végrehajtásának biztosítását teszi lehetővé. A spanyol kormány ezenfelül arra hivatkozik, hogy az olyan rendőrök felvétele, akik képesek e feladatok összességét a

29 — Ugyanott.

30 — Fuchs és Köhler ítélet (EU:C:2011:508, 39–46. pont).

31 — Georgiev-ítélet (EU:C:2010:699, 43. és 44. pont).

32 — EU:C:2009:128 Mindazonáltal megjegyzem, hogy létezik ilyen kötelezettség, főszabály szerint, az irányelv 4. cikkének (1) bekezdésére tekintettel, mivel az irányelv (23) preambulumbekezdése úgy rendelkezik, hogy azokat a „nagyon korlátozott körülményeket”, amelyek között az életkoron alapuló eltérő bánásmód e rendelkezés alapján igazolható, a tagállamok által a Bizottsághoz eljuttatott információknak tartalmazniuk kell”.

33 — The Incorporated Trustees of the National Council for Ageing ítélet (EU:C:2009:128, 51. és 65. pont).

34 — EU:C:2010:3

nyugdíjazást vagy a „segunda actividad”-ba történő átmenetet megelőzően ellátni, megfelel a közkiadások csökkentése célkitűzésének is, mivel kevesebb új felvételt tesz szükségessé. E cél a közigazgatási kiadások csökkentése nemzeti szinten folytatott politikájának megfelelően részét alkotja a spanyol gazdaság szanálása céljából elfogadott intézkedések összességének.

37. A fentiek fényében, és fenntartva, hogy végső soron a nemzeti bíróság feladata a szóban forgó jogszabály által követett cél azonosítása,[35] az alapügyben vitatott intézkedések célkitűzései a Bíróság rendelkezésére álló adatok alapján a következők lehetnek: i) ésszerű foglalkoztatási időszak biztosításának igénye a nyugdíjazás előtt; ii) a kiegyensúlyozott életkori megoszlás a helyi rendőrség állományában ennek megfelelő működése céljából és iii) a költségcsökkentés jellemezte felvételi politika.

38. Véleményem szerint nem kell figyelembe venni ugyanakkor – mivel nem tűnik úgy, hogy az alapügyben vitatott intézkedésre vonatkoztathatók – a német, az olasz és a francia kormány által említett, illetve az észrevételeikből kikövetkeztethető, és különösen a szakmai képzéssel, a fiatalok foglalkoztatásának előmozdításával és a közbiztonsággal kapcsolatos követelményekre vonatkozó célkitűzéseket. Elemzésem további részében mindazonáltal figyelmet fordítok e célkitűzésekre is, arra az esetre, ha a Bíróság nem osztja az e célkitűzéseknek a jelen ügyben való irrelevanciájáról alkotott véleményemet.

b) A követett célkitűzések és célok jogszerűsége

39. Nem kétséges, hogy a szóban forgó munka által megkövetelt esetleges képzési követelmények, illetve a nyugdíjazást megelőzően ésszerű foglalkoztatási időszak biztosításának szükségessége olyan jogszerű célkitűzéseknek minősülnek, amelyek alkalmasak arra, hogy igazolják a maximális életkor előírását a felvétel (tehát a felvételre irányuló pályázaton való részvétel) tekintetében. E célkitűzéseket kifejezetten említi az irányelv 6. cikke (1) bekezdése második albekezdésének c) pontja.

40. Véleményem szerint azonban vitatható, hogy az említett rendelkezés szerinti jogszerű célkitűzésnek minősül az olyan kiegyensúlyozott életkori struktúra létrehozására irányuló cél, amely lehetővé teszi a helyi rendőrség rendőri állománya operatív jellegének és megfelelő működésének biztosítását.

41. E tekintetben emlékeztetek arra, hogy a Bíróság szerint ezen túlmenően emlékeztetni kell arra, hogy az említett 6. cikk (1) bekezdése értelmében „jogszerűnek” tekinthető, és ennek következtében az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvétől való eltérés igazolására alkalmas célok „a szociálpolitika területére tartozó célok, mint például a foglalkoztatáspolitikával, a munkaerőpiaccal vagy a szakképzéssel kapcsolatos célok”.[36]

42. Márpedig, jóllehet nem tagadható, hogy valamely rendőrségi testület megfelelő működése akár országos, akár helyi szinten, közérdekű célnak minősül, az ilyen célkitűzés nem tartozik azok közé, amelyek a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy eltérjenek az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvétől, az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése értelmében.

43. Az, hogy a tagállamok által követett célkitűzések közül nem mindegyik játszik szerepet az említett 6. cikk (1) bekezdésének alkalmazása tekintetében, egyébiránt a Bíróság nagytanácsa által a Prigge és társai ítéletből is kitűnik, amely ítéletben a Bíróság, miután megállapította, hogy a jogszerű „célok a szociálpolitika területére tartozó célok, mint például a foglalkoztatáspolitikával, a munkaerőpiaccal

35 — The Incorporated Trustees of the National Council for Ageing ítélet (EU:C:2009:128, 47. pont), valamint Georgiev-ítélet (EU:C:2010:699, 47. és 48. pont).

36 — The Incorporated Trustees of the National Council for Ageing ítélet (EU:C:2009:128, 46. pont); Hütter-ítélet (C-88/08, EU:C:2009:381, 41. pont), valamint Prigge-ítélet (C-447/09, EU:C:2011:573, 81. pont).

vagy a szakképzéssel kapcsolatos célok”, kizárta, hogy az ilyen célok közé tartozzon a légi közlekedés biztonsága garantálásának célja.[37] Az igaz, hogy úgy tűnik, hogy a fent említett Prigge és társai ítéletnél valamivel korábban hozott Fuchs és Köhler ítéletben a Bíróság elfogadta, hogy valamely minőségi közszolgáltatás – az adott ügyben az igazságszolgáltatás – biztosításának célkitűzése alkalmas arra, hogy az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése szerinti eltérés tekintetében szerephez jusson. Mindazonáltal ezen ítélet 50. és 53. pontjából egyértelműen az következik, hogy e cél csak akkor minősül relevánsnak, ha ez az érdekelt tagállam foglalkoztatáspolitikájára és munkaerőpiacára vonatkozó megfontolások területén más olyan célkitűzésekhez kapcsolódik, mint a fiatalok foglalkoztatása és foglalkoztatásuk előmozdítása.[38]

44. Másfelől, amint azt fentebb láttuk, a Wolf-ítéletben a tűzoltóság középszintű technikai szolgálata operativitása és megfelelő működése megőrzésének célkitűzését, amelyre a német kormány hivatkozott, és amely analógiát mutat a jelen ügyben a spanyol kormány által hivatkozott célkitűzéssel, a Bíróság kizárólag az irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerinti eltérés keretében vizsgálta meg, annak ellenére, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által megfogalmazott kérdések a 6. cikk (1) bekezdésére vonatkoztak. A Bíróság, miután az irányelv (18) preambulumbekezdésére hivatkozott – amelynek értelmében az irányelv „nem kívánja meg különösen a fegyveres erőktől, a rendőrségtől, a büntetés-végrehajtási vagy vészhelyzet-elhárító szolgálatoktól, hogy olyan személyeket vegyenek föl vagy foglalkoztassanak, akiknek nincsenek meg a szükséges képességeik, hogy a tőlük elvárt feladatokat elvégezzék e szolgálatok jogszabályban meghatározott működőképességének megőrzése céljából” – az említett ítélet 39. pontjában megállapította, hogy „a hivatásos tűzoltóság működőképességének és megfelelő működésének biztosítása az irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében jogszerű célnak minősül”. Ugyanebben az értelemben a Petersen-ítéletben[39] az egészségvédelemhez kapcsolódó célok kerültek vizsgálatra kizárólag az irányelv 2. cikke (5) bekezdésének fényében, annak ellenére, hogy a kérdést előterjesztő bíróság ez esetben is a 6. cikk (1) bekezdésére alapította elemzését.

45. Hasonlóképpen, véleményem szerint nem tekinthető úgy, hogy az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése szerinti jogszerű célok közé tartoznak az egyes beavatkozó kormányok által általánosságban hivatkozott, a közbiztonságra vonatkozó célkitűzések, annál is inkább, amennyiben ezek nem kapcsolódnak olyan szociálpolitikai célkitűzésekhez, mint amilyeneket e rendelkezés nevesít.

46. Véleményem szerint hasonló megállapítások tehetők az olyan felvételi politika előnyben részesítésére irányuló célkitűzést illetően is, amely lehetővé teszi a költségek csökkentését, és következésképpen a közigazgatási költségek csökkentését, amire a spanyol kormány szintén hivatkozott észrevételeiben.

47. E tekintetben arra emlékeztetek, hogy a Bíróság megállapította, hogy az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése értelmében az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvétől való eltérés igazolására alkalmas jogszerű célok „eltérnek az olyan, tisztán egyéni okoktól, amelyek a munkáltató helyzetének tulajdoníthatók, mint például a költségcsökkentés vagy a versenyképesség javítása”[40].

48. Márpedig egyértelmű, hogy ha a munkaadó közigazgatási szerv, a költségcsökkentés célkitűzése, főszabály szerint, az irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében foglaltakhoz hasonlóan közérdekű célnak felel meg. Véleményem szerint ez a puszta megállapítás nem elegendő azon következtetés levonásához, hogy az ilyen cél az e rendelkezés által elfogadott jogszerű célok közé tartozik. E logikát követve ugyanis az életkoron alapuló bármely eltérő bánásmód, amely lehetővé teszi a költségcsökkentést, ezen

37 — EU:C:2011:573, 82. pont; e célt mindazonáltal az irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett jogszerű célnak minősítették (lásd: az ítélet 68. és 69. pontja).

38 — EU:C:2011:508. Ugyanez mondható el a Georgiev-ítélettel kapcsolatban (EU:C:2010:699) az egyetemi oktatás és kutatás javításának célkitűzése vonatkozásában, lásd szintén: Bizottság kontra Magyarország ítélet (EU:C:2012:687, 62. pont).

39 — EU:C:2010:4

40 — Lásd: The Incorporated Trustees of the National Council for Ageing (EU:C:2009:128, 46. pont).

puszta oknál fogva igazolható lenne az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése alapján.[41] Ebből a hátrányos megkülönböztetés tilalmának alapelve alóli kivétel elfogadhatatlan kiterjesztése következne, amelyet mint ilyet a közösségi jogalkotó jól meghatározott keretek közé szorított, és az uniós bíróságnak ezt szigorúan kell értelmeznie.

49. A Bíróság, másfelől, egyértelműen kifejezte magát ezen értelemben a Fuchs és Köhler ítéletben. Megállapította, hogy bár „az uniós jog [...] nem tiltja, hogy a tagállamok a politikai, társadalmi vagy demográfiai megfontolások *mellett* költségvetési megfontolásokat is figyelembe vegyenek", ez csak akkor történhet, ha ennek során tiszteletben tartják az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmára vonatkozó általános elvet,[42] valamint hogy „a költségvetési megfontolások ugyan alapul szolgálhatnak a tagállam szociálpolitikai döntéseihez, és hatással lehetnek az elfogadni kívánt rendelkezések jellegére vagy hatályára, e megfontolások *azonban önmagukban nem minősülhetnek* az [...] irányelv 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett jogszerű célnak"[43].

50. Ami közelebbről a valamely meghatározott ágazatban az életkor kiegyensúlyozott elosztásának megteremtésére irányuló célkitűzést illeti, emlékeztetek arra, hogy a Bíróság csak annyiban ismerte el ennek jogszerű jellegét az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett kivétel alkalmazása tekintetében, amennyiben foglalkozáspolitikai célok előnyben részesítésére irányul, különösen a felvételek, elsősorban a fiatalok felvételének előmozdítására,[44] a munka generációk közötti felosztásának érdekében.[45] Ezenfelül azok az ítéletek, amelyekben a bíróság az ilyen célkitűzés jogszerű jellegének javára döntött, olyan nemzeti intézkedésekre vonatkoztak, amelyek a nyugdíjkorhatárt elért munkavállalók kötelező nyugdíjazását[46] vagy hivatalból történő nyugállományba helyezésüket[47] írták elő.

51. A jelen ügy világosan elkülönül ezen tényállásoktól, azért is, mert a szóban forgó szakma megkezdéséhez szükséges maximális életkorra vonatkozik, tehát a jogalanyok szélesebb körét érinti, és azokat, akik saját munkavállalói életpályájuk végén vannak, és azért is, mert a spanyol kormány által jogszerű célként hivatkozott, életkor szerinti sávokra történő felosztás nem felel meg az új felvételek – tehát a foglalkoztatás – előmozdítása célkitűzésének, hanem éppen ellenkezőleg, korlátozza azt, elsősorban a vonatkozó költségek csökkentésének céljából.

52. A fenti megfontolások összességéből az következik, hogy a fentebb említettek közül kizárólag – egyfelől – a képzési feltételekhez, és – másfelől – a nyugdíjazást, illetve a „segunda actividad"-ba történő átmenetet megelőző ésszerű foglalkoztatási időszak biztosításának szükségességéhez kapcsolódó célkitűzéseket lehet az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „jogszerű célkitűzéseknek" minősíteni.

c) Szükségesség és az eszközök megfelelősége

53. A vitatott életkori korlátozás azon feltétellel minősíthető objektíven és ésszerűen igazoltnak az előző pontban említett célkitűzések által, ha annak előírása nem megy túl az e célkitűzések eléréséhez szükséges mértéken, és e célokat összefüggően és rendszeresen éri el.[48]

41 — Emlékeztetek arra, hogy a Petersen-ügyben (EU:C:2010:4) a közegészségügyi kiadások ellenőrzésének célkitűzése – amelyet a kérdést előterjesztő bíróság az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése szemszögéből vizsgált – az irányelv 2. cikke (5) bekezdésének fényében került elemzésre (lásd: 45. pont).

42 — Fuchs és Köhler ítélet (EU:C:2011:508, 73. pont), kiemelés tőlem.

43 — Fuchs és Köhler ítélet (EU:C:2011:508, 74. pont), kiemelés tőlem.

44 — Ezzel együttesen, adott esetben, a személyzeti igazgatás optimalizálásának, illetve annak célkitűzése, hogy ezzel megelőzzék a munkavállalók bizonyos életkor felett történő munkavégzésre való alkalmasságára vonatkozó jogvitákat. Lásd: Fuchs és Köhler ítélet (EU:C:2011:508, 68. pont), valamint Bizottság kontra Magyarország ítélet (EU:C:2012:687, 62. pont).

45 — Lásd többek között: Palacios de la Villa ítélet (EU:C:2007:604, 53. pont).

46 — Lásd például: Palacios de la Villa ítélet (EU:C:2007:604).

47 — Lásd például: Fuchs és Köhler ítélet (EU:C:2011:508).

48 — Lásd többek között: Georgiev-ítélet (EU:C:2010:699, 55. pont).

54. A vitatott intézkedés arányosságának vizsgálata képezi azt a sarokkövet, amelyen a 6. cikk (1) bekezdése szerinti eltérés alkalmazása jogszerűségének vizsgálata nyugszik. E vizsgálatnak alaposnak kell lennie, és e tekintetben nem lehet elegendőnek tekinteni, ha az érintett tagállam pusztán általános megállapításokra szorítkozik a tekintetben, hogy a szóban forgó intézkedés alkalmas-e az általa követett szociálpolitikai célok elérésére.[49] Amint azt a Bíróság a Mangold-ítéletben megállapította, az arányosság elvének tiszteletben tartása azt jelenti, hogy az egyéni jogoktól való eltérés esetén a lehető legnagyobb mértékben össze kell egyeztetni az egyenlő bánásmód elvének és a kitűzött célnak a követelményeit.[50]

55. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy ugyan az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a tagállamok széles mérlegelési jogkörrel rendelkeznek a szociál- és foglalkoztatáspolitika területén kitűzött célok elérésére alkalmas intézkedések megválasztásában,[51] a Bíróság mindazonáltal megállapította, hogy e mérlegelési mozgástér nem járhat azzal a hatással, hogy megfossza lényegétől az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének átültetését.[52]

56. Főszabály szerint a nemzeti bíróság feladata annak vizsgálata, hogy – az összes releváns körülményre tekintettel, és figyelembe véve azt, hogy a szociálpolitika felismert jogszerű célja más eszközökkel is elérhető – a szóban forgó intézkedés mint e cél elérésének eszköze, az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése értelmében „megfelelő és szükséges”-e.[53] Mindazonáltal kiemelem, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak adandó iránymutatás érdekében a Bíróságnak az előzetes döntéshozatali eljárás keretében a rendelkezésére álló adatok alapján magának is meg kell vizsgálnia a szóban forgó intézkedés arányosságát, olykor különös részletességgel.

57. Úgy vélem, hogy a jelen ügyben a vitatott életkori korlátozás jóval túlmegy azon, amit szükségesnek lehetne minősíteni a helyi rendőrségben a rendőri feladatokra vonatkozó képzési követelmények tekintetében, valamint annak biztosítása céljából, hogy az újonnan felvett személy nyugdíjazása, illetve a „segunda actividad”-ba történő átmenete előtt ésszerű időszakon keresztül tudja ellátni a szolgálatot.

58. A szakképzést illetően – amely igazolást, emlékeztetek rá, a francia kormány említette észrevételeiben, amely azonban nem szerepel az asztúriai jogalkotó által követett célok között – az ügy iratai között található pályázati felhívásból az tűnik ki, hogy szolgálatba lépésük előtt a pályázaton sikerrel szerepelt jelölteknek „szelektív képzési” időszakot kell eltölteniük, amelynek időtartamát a helyi rendőrségek regionális iskolája vagy az Ayuntamineto de Oviedo határozza meg.[54] Márpedig egy ilyen képzési időszak, még ha egy vagy két évig tart is,[55] véleményem szerint nem igazolhatja a munkavállalók egy jelentős kategóriájának a szóban forgó munka megkezdéséből történő kizárását, amely munkavállalói kategória olyan életkori sávokat foglal magában, amelyeket – ha nem éppen a szakmai pályafutás kezdete – nyilvánvalóan nem előrehaladott kor jellemez. Azon munkavállalók számára, akiknek az életkora, mint az alapügy felperese is, a vitatott határ közelében lévő életkori sávban helyezkedik el, a pályázaton való részvételből való kizárásból eredő esélyvesztés annál is inkább kárt okoz, mivel e munkavállalók még távol vannak azon életkortól, amelyben nyugdíjjogosultságot szerezhetnek, és családi terheik is nagyobbak.[56]

49 — Lásd ebben az értelemben: The Incorporated Trustees of the National Council for Ageing ítélet (EU:C:2009:128, 51. pont).

50 — EU:C:2005:709, 65. pont.

51 — Lásd többek között: Mangold-ítélet (EU:C:2005:709, 63. pont).

52 — The Incorporated Trustees of the National Council for Ageing ítélet (EU:C:2009:128, 51. pont).

53 — The Incorporated Trustees of the National Council for Ageing ítélet (EU:C:2009:128, 50. pont).

54 — A pályázati felhívás 7. pontja.

55 — Észrevételeiben Franciaország a francia rendőrök ilyen minimális képzési időszakára utal.

56 — Jóllehet egy hivatalból nyugdíjazott munkavállaló helyzete objektíve különbözik egy állásra pályázóétól, mindazonáltal emlékeztetek arra, hogy a munkaviszony megszüntetése vonatkozásában korhatárt előíró nemzeti intézkedések arányosságának vizsgálata során a Bíróság relevánsnak, sőt meghatározónak ítélte azt a körülményt, hogy az érdekeltek gazdasági kompenzációban részesülhessenek öregségi nyugdíj folyósítása által.

59. Hasonló megállapítások tehetők az arra irányuló célt illetően is, hogy ésszerű szolgálati időszakot lehessen biztosítani az újonnan felvett rendőrök számára a nyugdíjazást vagy a „segunda actividad”-ba történő átmenetet megelőzően, amelyre a kérdést előterjesztő bíróság közvetetten utal. Ugyanis, mivel a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott adatok alapján a helyi rendőrség rendőrei vonatkozásában a nyugállományba helyezés korhatára 65 év, a „segunda actividad”-ba történő átmeneté pedig 58 év, még egy olyan jogalany előtt is, aki a szóban forgó szakma gyakorlását 30 éves kora után kezdi meg, különösen akkor, ha – mint az alapügy felperese – a vitatott határhoz közeli életkori sávban helyezkedik el, szabályszerű szakmai pályafutás áll, ésszerű szolgálati időszak biztosításával, a nagyobb igénybevétellel járó feladatokat is beleértve, még azelőtt, hogy jogot szerezne a „segunda actividad” rendszerébe történő belépésre életkori okok alapján, illetve mielőtt elérné a nyugdíjkorhatárt. E tekintetben emlékeztetek arra, hogy a mobilitás elősegítésére fenntartott, érdemeken alapuló speciális kinevezésre irányuló pályázaton való részvételhez a pályázati felhívás megköveteli, hogy a pályázónak legalább 15 éve legyen a nyugdíjkorhatár eléréséig, ami a felső korhatárt 30-ról 50 évre emeli, inkoherens elemet vezetve be az életkorhoz közvetlenül vagy közvetetten kapcsolódó feltételek közé. [57]

60. E körülmények között a vitatott életkori korlátozás nem tűnik arányosnak a kitűzött célokhoz viszonyítva, és ezért nem minősíthető e célok által ésszerűen és objektíven igazoltnak.

61. A teljesség kedvéért hozzáteszem, hogy sem a közbiztonsághoz kapcsolódó követelmények, sem a helyi rendőrség rendőri állománya operatív jellege biztosításának a beavatkozó kormányok által hivatkozott célkitűzése – még azt feltételezve is, hogy az asztúriai jogalkotó által követett célok közé tartoznak, és a 6. cikk (1) bekezdése szerinti jogszerű célkitűzéseknek minősülhetnek – nem alkalmasak véleményem szerint arra, hogy igazolják a vitatott életkori korlátozást e rendelkezés értelmében.

62. E tekintetben annak megállapítására szorítkozom, hogy az ilyen életkori korlátozás előírásából következő eltérő bánásmód nem tűnik feltétlenül szükségesnek ahhoz, hogy biztosítani lehessen az említett célkitűzések elérését, amint azt többek között az a tény is bizonyítja, hogy a spanyol állami rendőrség [58] rendőri munkakörének, illetve az Asztúriától eltérő, más autonóm közösségek helyi rendőrsége rendőri munkakörének megkezdése tekintetében semmiféle ilyen jellegű korlátozás nem került előírásra, illetve, hogy az állami rendőri testület felügyelőgyakornokok felvétele céljából kiírt pályázatában előírt életkori korlátozást a spanyol Tribunal Supremo jogellenesnek minősítette, [59] végül pedig, hogy az alapügy tárgyát alkotó korlátozás jogszerűségéről vita folyik az asztúriai jogalkotói szervek között is.

63. Az országos és regionális szinten elfogadott megoldások közötti egyenlőtlenség nemcsak hogy kétségessé teszi a szóban forgó intézkedés szükségességét, hanem jogszabályi inkoherenciára utaló tényezőnek is minősül az érdekelt tagállamban. Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében valamely intézkedés csak akkor alkalmas egy adott cél megvalósítására, ha valóban biztosítja annak összefüggő és rendszeres elérését. [60]

64. Nem vitatott, hogy a Fuchs és Köhler ítéletben a Bíróság megállapította, hogy valamely tagállam – az adott ügyben a Németországi Szövetségi Köztársaság – központi és regionális hatóságai közötti hatáskörmegosztás keretében az a körülmény, hogy „időbeli eltérés van […] valamely tartomány és egy másik […] tartomány […] törvénymódosítása között, […] önmagában nem teszi inkoherenssé a szóban forgó szabályozást”, mivel az ilyen változások üteme területi egységenként eltérő lehet azok sajátos

57 — Ez az inkoherencia véleményem szerint csak részben igazolható azon megfontolás alapján, hogy a belső mobilitás keretében zajló pályázaton részt vevő jogalanyok már a helyi rendőrség szervezeti egységeihez tartozó alkalmazottak.

58 — Amint azt a spanyol kormány megerősítette a Bíróság egyik írásban feltett kérdésére adott válaszként.

59 — Az előzetes döntéshozatalra utaló végzésben említett 2011. március 21-i ítélettel.

60 — Lásd: Hartlauer-ítélet (C-169/07, EU:C:2009:141, 55. pont), valamint Petersen-ítélet (EU:C:2010:4, 53. pont).

helyzete miatt.[61] Mindazonáltal a jelen ügyben nem tűnik úgy, hogy a szóban forgó életkori korlátozás Asztúria szociális-gazdasági sajátosságai miatt került előírásra. Épp ellenkezőleg, a kérdést előterjesztő bíróság láthatóan kizárja azt, hogy e régió sajátosságai igazolhatnának egy azon megoldástól eltérő megoldást, amelyet Spanyolország mind központi, mind helyi szinten irányadónak tekint.

d) Az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése alapján végzett elemzés eredménye

65. A fenti megfontolások alapján, valamint a Bíróság rendelkezésére álló adatok fényében úgy vélem, hogy az életkoron alapuló eltérő bánásmód, amely a vitatott pályázati felhívásban szereplő korhatárban ölt testet, nem igazolható az irányelv 6. cikke (1) bekezdésének alapján.

IV – **Végkövetkeztetések**

66. A fenti megfontolások egészére tekintettel a Bíróságnak azt indítványozom, hogy a Juzgado Contencioso-Administrativo de Oviedo nº 4 által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre a következőképpen válaszoljon:

„A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv 4. cikkének (1) bekezdését, valamint 6. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint az alapügyben szereplő, amely 30 éves felső korhatárt ír elő a helyi rendőrség rendőri állományába történő felvételre irányuló eljárásban való részvételhez.”

61 — Fuchs és Köhler ítélet (EU:C:2011:508, 95. és 96. pont). A koherencia jelentőségéről lásd különösen: Hartlauer-ítélet (C-169/07, EU:C:2009:141, 55. pont).